

Handleiding niveau C

Vooraf

Nieuwsbegrip basis

Onderwerp	Klimaatop Parijs
Strategie	Ophelderen van onduidelijkheden (laatste keer in week 42: Nobelprijzen 2015)
Doel	het gebruik van het woordenboek
Sleutelschema	Vergelijkingsschema
Extra opdracht	een actie verzinnen om aandacht te vragen voor het klimaat
Clibniveau	81/8+

Nieuwsbegrip XL

Leesles andere tekstsoort schoolboektekst

Woorden uit de basisteksten op Nieuwsbegrip XL:

Niveau B	Niveau C	Niveau D
het akkoord beperken vrijkomen gemiddeld terugdraaien met alle gevolgen van dien de tijd dringt het verdrag van invloed zijn op bewust	de uitstoot inperken ontaarden compenseren investeren de levensstijl essentieel de teelt de optie verstokt	boekstaven arbitrair de emissie de twistappel de adaptatie additioneel rectificeren intentioneel de monitoring de verificatie

Nieuwsbegrip basis

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Kan het klimaat gered worden?* (niveau C);
- bijbehorende opdrachten voor niveau C;
- het stappenplan met woordhulp (op de website bij Download & print, tabblad Stappenplannen);
- het stappenplan *Luisteren en kijken* (op de website bij Download & print, tabblad Stappenplannen) voor de scholen die de filmpjes gebruiken;
- eventueel rolkaarten voor de leerlingen (op de website bij Download & print, tabblad Overig).

Neem de algemene handleiding door (op de website bij Download & print, tabblad Handleidingen).

Opdrachten

OPDRACHT 1

klassikaal/
drietallen

Modellen

powered by

Werkwijze

Tekst lezen en ophelderen van onduidelijkheden:

U kunt de Digibordtool *Voorspellen* en *Ophelderen van onduidelijkheden* gebruiken.

1. Doe voor hoe u de strategie *Ophelderen van onduidelijkheden* aanpakt. Model de eerste twee woorden van de opdracht.

De leerlingen vullen in drietallen de rest van het schema in en bespreken het met elkaar.

Bespreek de opdracht klassikaal na. Bespreek ook de verschillen. Niet altijd heeft het woordenboek 'gelijk'. Bespreek samen welke betekenis bij elk woord het beste in de tekst past.

Antwoorden: Zie **antwoordblad** voor de leerlingen.

LET OP: er is dit keer geen woordenlijst in de handleiding omdat er uitvoerig is stilgestaan bij de verschillende woorden in de tekst door de strategie 'ophelderen van onduidelijkheden'.

OPDRACHT 2

individueel/
drietallen

Een vergelijkingsschema invullen:

Laat de leerlingen in drietallen het schema invullen. Bespreek klassikaal na. Laat ze hun keuzes beargumenteren. Wat voor de een veel geldt is of een grote gedragsverandering, is dat niet voor de ander.

Antwoorden: Zie **antwoordblad** voor de leerlingen.

OPDRACHT 3

drietallen/
individueel

Vragen bij de tekst beantwoorden:

Laat de leerlingen in drietallen de vragen beantwoorden. Bespreek klassikaal na.

Antwoorden: Zie **antwoordblad** voor de leerlingen.

OPDRACHT 4

drietallen/
individueel

Een beter milieu begint bij jezelf (extra opdracht)

Laat de leerlingen in groepjes de actie bedenken en uitvoeren. Indien mogelijk, vraag of enkele leerlingen hun actie willen presenteren tijdens een volgende les.

Kijk- en luisteropdracht

U kunt de kijk- en luistervragen bij het Nieuwsbegripfilmpje van het Jeugdjournaal downloaden bij Download & print van deze week.

Antwoorden

OPDRACHT 1

Woord	Grondwoord	Betekenis volgens woordenboek Basiswoordenboek of VanDale.nl
klimaatconferentie (r. 1)	klimaat conferentie	klimaat = gemiddelde toestand van de atmosfeer in een bepaald gebied conferentie = samenkomst van diplomaten, politici, zakenlieden enz.
recente (r. 4)	recent	pas gebeurd
uitstoot (r. 18)	uitstoot	het uitstoten = de lucht inblazen (van afvalstoffen)
ingerperkt (r. 19)	inperken	aan banden leggen, grenzen aan iets stellen
pre-industriële (r. 23)	industriële + voorvoegsel pre	pre = voor industriële = de industrie betreffend, daartoe behorend
ontaardden (r. 26)	ontaarden	slechter worden
getouwtrek (r. 26)	touwtrekken of het getouwtrek	het strijden over te nemen beslissingen
compenseren (r. 32)	compenseren	vereffenen, vergoeden, goedmaken
verstokte (r. 55)	verstokt	ongevoelig geworden
carnivoren(r. 55)	carnivoor	vleesetend dier

OPDRACHT 2

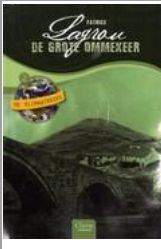

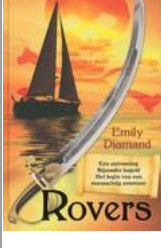
Maatregelen om CO₂-uitstoot te verminderen	
Kosten vooral geld	Vragen vooral gedragsverandering
<i>elektrische auto i.p.v. een gewone auto</i>	<i>met de trein of fiets gaan i.p.v. de auto</i>
<i>dubbel glas in woning plaatsen</i>	<i>minder vlees eten</i>
<i>het dak isoleren</i>	<i>de was aan de lijn drogen</i>
<i>zonnepanelen plaatsen</i>	<i>korter douchen</i>
<i>een oude koelkast vervangen</i>	<i>geen vliegvluchten maken</i>
<i>streekproducten kopen</i>	
<i>kip, varken, peulvruchten, noten, groenteburgers eten i.p.v. lammeren en runderen</i>	
...	...
...	...

OPDRACHT 3

1. Het belangrijkste doel is om de opwarming van de aarde zoveel mogelijk te beperken (onder de 2 graden houden ten opzichte van het pre-industriële tijdperk). Dit doen ze door samen afspraken te maken en maatregelen te treffen om de CO₂-uitstoot te beperken.
2. langdurige droogte, grote regenbuien of tyfoons, het poolijs smelt, de zeespiegel stijgt
3. Als mensen compenseren, dan laten ze bijvoorbeeld bomen planten om hun eigen CO₂-uitstoot goed te maken. Ze blijven dus net zoveel CO₂-uitstoot maken. Als ze investeren in het terugdringen ervan, treffen ze maatregelen waarmee hun CO₂-uitstoot minder wordt.
4. Omdat deze voedingsmiddelen minder methaan uitstoten dan runderen of lammeren. Methaan heeft een veel hoger broeikaseffect dan CO₂.

De Nieuwsbegripbieb – Titels bij week 49

Jeugd**bieb**

	<p>Even ademen : wat is CO2? Morrison, Yvonne Vanaf 11 jaar J-boek</p> <p>Wat weet je van het broeikaseffect of de opwarming van de aarde? Wat is CO2 en hoe kunnen we dit verminderen? Met kleurenfoto's.</p>		<p>Groeiende industrie Teichmann, Iris Vanaf 11 jaar J-boek</p> <p>Over de toenemende industrialisering en de gevolgen hiervan voor het landschap en het klimaat. Met doe-opdrachten, korte samenvattingen en kleurenfoto's.</p>
	<p>Artemis Fowl en het Atlantiscomplex Colfer, Eoin Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>Ex-crimineel Artemis wil samen met de elfen de opwarming van de wereld tegengaan. Hij lijdt echter aan het Atlantiscomplex waardoor hij dwangneuroses heeft, niemand meer vertrouwt en soms verandert in Orion, z'n alter ego.</p>		<p>De grote ommekeer Lagrou, Patrick Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>Nadat een superorkaan hun huis op de Bahamas heeft verwoest, verhuizen Victoria, haar broertje Yoram en zusje Aisha naar Engeland. De familie gaat aan de slag om de wereld voor te bereiden op de gevolgen van de klimaatramp.</p>
	<p>De grote ramp Lagrou, Patrick Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>Victoria beleeft met haar jongere broer Yoram en haar zusje Aisha spannende avonturen als gevolg van een klimaatramp die de aarde heeft getroffen.</p>		<p>De vulkaan van Wageningen Hoving, Isabel Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>Vuur- en waterdemonen proberen met hulp van drie jongeren, de Bliksems, in Europa het middelpunt van de aarde te vinden, om een schok tot tsnad te brengen die het leven op aarde zal veranderen. Klimaatverandering en evolutie spelen een grote rol in dit verhaal.</p>
	<p>Diego Zonnesteek & De meester van de dromen Huijstee, Maurits van Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>In Rebequin lijkt het nu beter te gaan met het milieu sinds Krudon Kragt is verdwenen. Zonne- en windenergie worden steeds belangrijker.</p>		<p>Een ongemakkelijke waarheid : het gevaar van de klimaatverandering Gore, Al Vanaf 12 jaar J-boek</p> <p>Over de gevolgen van de opwarming van de aarde voor het milieu. Met veel kleurenfoto's.</p>
	<p>Het verbond van de bliksems Hoving, Isabel Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>Vuur- en waterdemonen, Schokkers genaamd, strijden over de toekomst van de aarde.</p>		<p>Klimaatverandering Woodward, John Vanaf 12 jaar J-boek</p> <p>Wat is het broeikaseffect en welke invloed heeft het op onze planeet? Met veel weetjes en feiten over klimaatverandering.</p>
	<p>Klimaatveranderingen Jennings, Terry Vanaf 12 jaar J-boek</p> <p>Informatie over de gevolgen van veranderingen in het klimaat zoals zure regen, opwarming van de aarde en cfk's. Met veel gekleurde afbeeldingen.</p>		<p>Rovers Diamand, Emily Vanaf 12 jaar C-boek</p> <p>In het jaar 2216 staat een deel van Engeland onder water. Als de dochter van de premier wordt ontvoerd door rovers, gaat Lilly met haar viskat op weg om het losgeld te betalen. Een toekomstig beeld van de gevolgen van de opwarming van de aarde.</p>

